

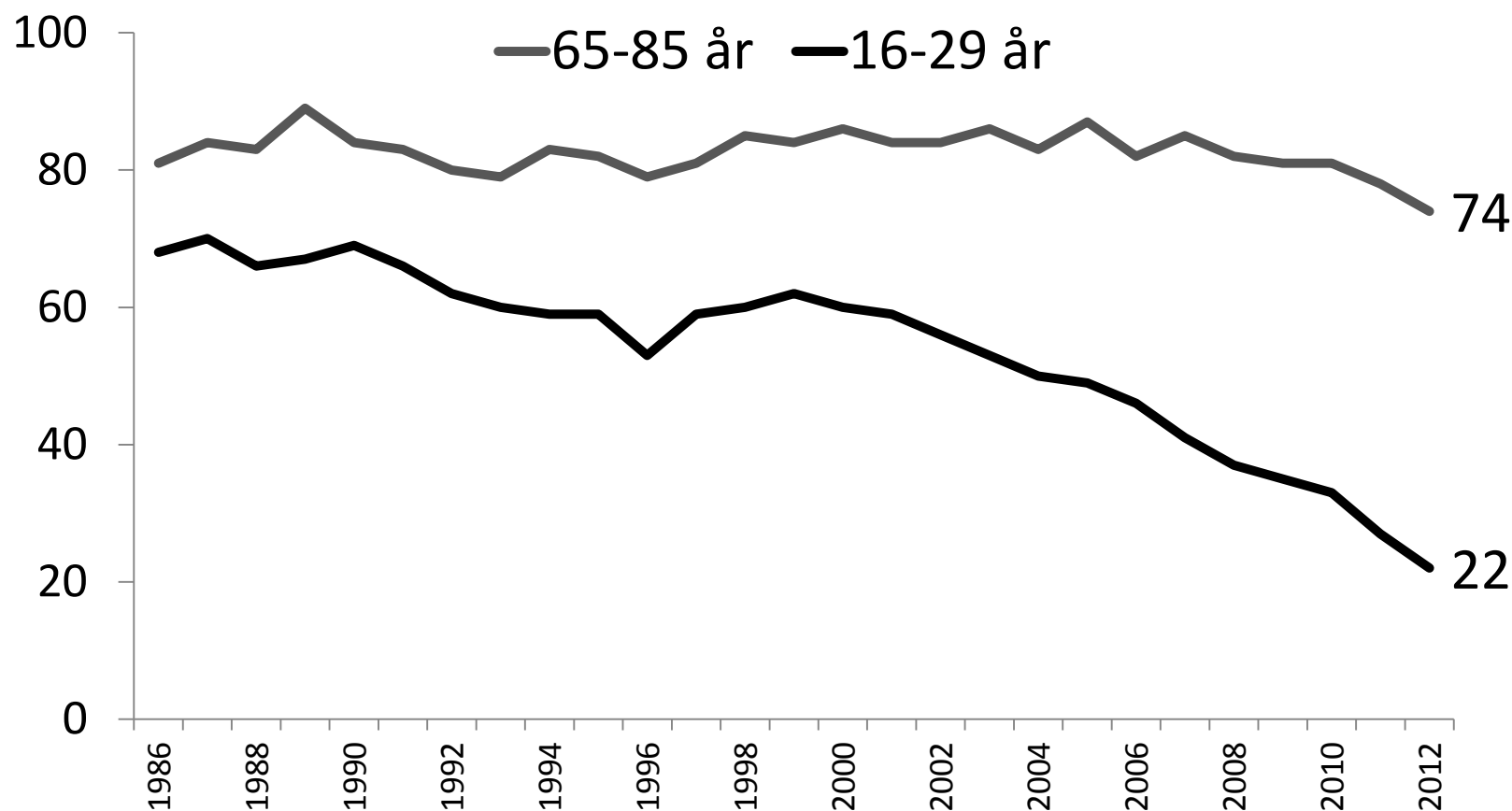
EN FÖRLORAD NYHETSGENERATION?

**(Eller: vill inte unga vuxna längre ha
koll på läget?)**

Jonas Ohlsson
SOM-institutet
Vetenskapsfestivalen 2013

Tidningsläsning bland unga vuxna, 1986–2012 (procent minst 5 d/v)

Källa: Den nationella SOM-undersökningen.

Kommentar: Med morgontidning avses de som svarat på den öppna frågan om läsning, även de som svarat en daglig gratistidning www.som.gu.se

DET SVENSKA MEDIELANDSKAPET 1983

- Två tv-kanaler (SVT 1 och 2) och 4 radiokanaler (SR P1–P4)
- Privat kommersiell radio och tv förbjudet

- Morgonpress synnerligen dominant – inte minst i landsorten
- Kvällstidningen vanligt komplement

- Inget internet
- Inga datorer
- Inga mobiltelefoner

UTVECKLINGEN SEDAN DESS...

1987 TV3

1992 TV4

1993 Kommersiell radio

1994 aftonbladet.se

1995 Metro

2005–2007 Marksänd digital-TV

2006 Facebook + Twitter

2007 iPhone

2010 iPad

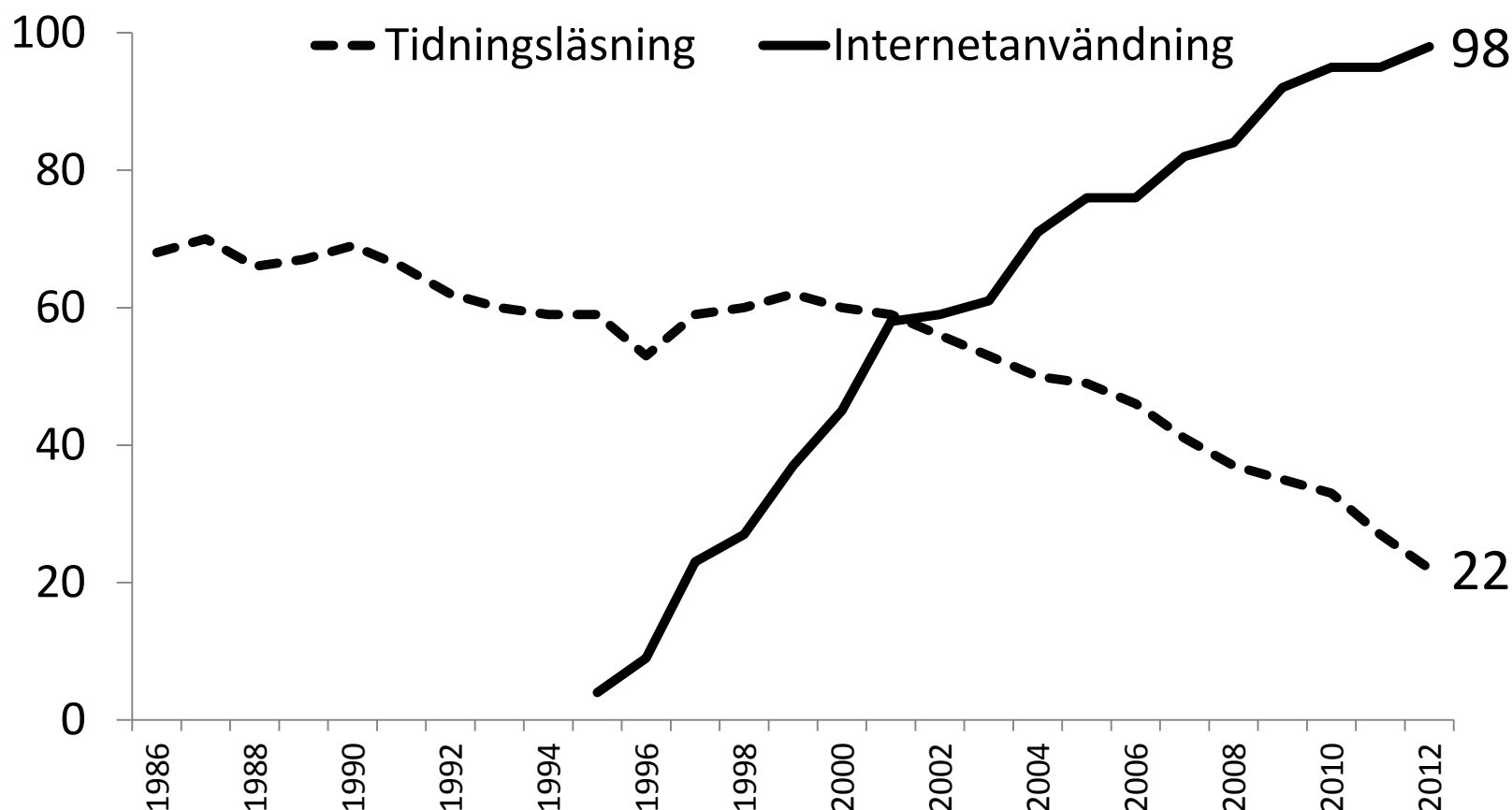
2011 Antal tv-kanaler som når minst 50 % av befolkningen: 17

2012 Andel svenskar med internet 85 %; smartphone 54 %;

surfplatta 19 %, tidningsprenumeration 60 %; fast telefon 78 %

Regelbunden tidningsläsning resp. internetanvändning, bland unga vuxna, 1986–2012 (procent)

Källa: Den nationella SOM-undersökningen.

Kommentar: Med tidning avses de som svarat på den öppna frågan om läsning, även de som svarat en daglig gratistidning. För tidningsläsning avses minst 5 dagar i veckan och för internetanvändning minst flera gånger i veckan. Med unga vuxna avses åldern 16–29 år.

NÄTET – KOMPLEMENT ELLER SUBSTITUT?

Tidningsläsning bland unga vuxna (%)

2008 → 2012

		PÅ NÄTET		
		5-7/vecka	1-4/vecka	Mer sällan/ Aldrig
PÅ PAPPER	5-7/vecka	6 → 4	7 → 2	24 → 16
	1-4/vecka	4 → 4	3 → 2	15 → 12
	Mer sällan/ aldrig	8 → 10	5 → 5	29 → 46

HUR FÖRKLARAR VI NEDGÅNGEN? (och är åldern det enda som har betydelse?)

Tänkbara förklaringsfaktorer

- Annan nyhetsanvändning (tv, radio, gratistidningar, kvällspress)?
- Annan nyhetsanvändning på nätet?
- Konkurrerande aktiviteter på nätet?
- Tillgång till plattformar?
- Politik/ideologi?
- Bakgrund (klass, uppväxtland)?
- Hushålls- och familjesituation?
- Kön?
- Misstro mot samhället och medierna?
- Utbildning och position på arbetsmarknaden?
- Intresse för politik och samhällsfrågor?

ANNAN MEDIEANVÄNDNING (ANDELAR)

	2008			2012		
	Tidningsläsare			Tidningsläsare		
	JA	NEJ	<i>Diff.</i>	JA	NEJ	<i>Diff.</i>
Lokalnyheter i P4	11	5	<i>-6</i>	12	6	<i>-6</i>
Ekonyheter i P1	13	6	<i>-7</i>	16	7	<i>-9</i>
Aktuellt/Rapport	29	16	<i>-13</i>	30	17	<i>-13</i>
TV4Nyheterna	43	28	<i>-15</i>	35	27	<i>-8</i>
Reg. nyheter SVT	22	15	<i>-7</i>	25	16	<i>-9</i>
Lokala nyheter i TV4	28	23	<i>-5</i>	30	22	<i>-8</i>
Kvällstidning	13	10	<i>-3</i>	5	2	<i>-3</i>
Gratistidning	29	20	<i>-9</i>	19	7	<i>-12</i>

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2008, 2012.

Kommentar: Avser användning minst 3 dagar i veckan.

MEDIETEKNIK I HUSHÅLLET (ANDELAR)

	2008			2012		
	Tidningsläsare			Tidningsläsare		
	JA	NEJ	<i>Diff.</i>	JA	NEJ	<i>Diff.</i>
Fast telefon	75	60	<i>-15</i>	48	56	<i>+8</i>
Mobiltelefon	98	94	<i>-4</i>	99	98	<i>-1</i>
Dator	90	86	<i>-4</i>	94	94	<i>±0</i>
Internet	95	90	<i>-5</i>	97	99	<i>+2</i>
Spelkonsol	*	*	*	63	66	<i>+3</i>
Surfplatta	*	*	*	27	28	<i>+1</i>
Smartphone	*	*	*	88	82	<i>-6</i>

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2008, 2012.

Kommentar: Avser tillgång i hushållet.

AKTIVITETER PÅ NÄTET (ANDELAR)

	2008			2012		
	Tidningsläsare			Tidningsläsare		
	JA	NEJ	<i>Diff.</i>	JA	NEJ	<i>Diff.</i>
Internetanvändning	95	90	<i>-5</i>	97	94	<i>-3</i>
Nyhetsajt	57	33	<i>-24</i>	73	44	<i>-29</i>
Kvällstidningssajt	47	26	<i>-21</i>	51	38	<i>-13</i>
Sökt info/fakta	65	50	<i>-15</i>	89	72	<i>-17</i>
Sociala medier	*	*	*	87	79	<i>-8</i>
Läst blogg	28	25	<i>-3</i>	40	32	<i>-8</i>
Skrivit blogg	5	8	<i>+3</i>	7	7	<i>±0</i>
Spelat onlinespel	17	15	<i>-2</i>	19	19	<i>±0</i>
Tittat på nät-tv	*	*	*	29	33	<i>+4</i>

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2008, 2012.

Kommentar: Avser flera gånger i veckan.

DEMOGRAFI (ANDELAR)

	2008			2012		
	Tidningsläsare			Tidningsläsare		
	JA	NEJ	<i>Diff.</i>	JA	NEJ	<i>Diff.</i>
Man	46	42	<i>-4</i>	46	41	<i>-5</i>
Kvinna	54	58	<i>+4</i>	54	59	<i>+5</i>
16-19	35	40	<i>+5</i>	24	30	<i>+6</i>
20-24	30	32	<i>-2</i>	34	36	<i>+2</i>
25-29	35	28	<i>-7</i>	42	34	<i>-8</i>
Svensk medborgare	89	92	<i>+3</i>	91	90	<i>-1</i>
Bor i storstad	22	12	<i>-10</i>	24	16	<i>-8</i>
Äger boende	51	40	<i>-11</i>	50	44	<i>-8</i>
Ensamboende	19	20	<i>+1</i>	24	20	<i>-4</i>

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2008, 2012.

ARBETE, KLASS OCH ATTITYDER (ANDELAR)

	2008			2012		
	Tidningsläsare			Tidningsläsare		
	JA	NEJ	<i>Diff.</i>	JA	NEJ	<i>Diff.</i>
Förvärvsarbetande	37	29	<i>-8</i>	40	35	<i>-5</i>
Arbetslös	9	8	<i>-1</i>	6	5	<i>-1</i>
Studerande	45	53	<i>+8</i>	41	45	<i>+4</i>
Arbetarhem	50	60	<i>+10</i>	55	59	<i>+4</i>
Tjänstemannahem	14	7	<i>-7</i>	24	23	<i>-1</i>
Förtroende f. pressen	26	18	<i>-8</i>	32	21	<i>-11</i>
Nöjd m. demokratin	76	70	<i>-6</i>	77	70	<i>-7</i>
≠ höger el. vänster	37	42	<i>+5</i>	25	37	<i>+12</i>
Politiskt intresse	40	36	<i>-4</i>	52	33	<i>-19</i>

Tillbaka till vår fråga!

Unga vuxna som inte läser dagstidningar (på papper eller nätet) ...

1. Ser vad demografi, plats på arbetsmarknaden, klass och partitillhörighet beträffar allt mer ut som unga vuxna gör mest
2. Tar (även) del av andra nyhetsmedier i lägre utsträckning än övriga
3. Har ungefär samma tillgång till de nya medieteknikerna som övriga
4. Använder internet lika mycket som övriga
5. Är något mindre aktiva i sociala medier, men inte när det gäller onlinespel, att blogga eller titta på webb-tv
6. Är något mindre nöjda med demokratin och har något lägre förtroende för dagspressen generellt
7. Är - mer än något annat - betydligt mindre intresserade av politik vilket - mer än något annat - hänger samman med utbildningsnivå

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

SOM-INSTITUTET

SAMHÄLLE OPINION MEDIER